

REHERIT

Спільна відповідальність за спільну спадщину

www.reherit.org.ua

← ПРОЕКТ ФІНАНСУЄТЬСЯ ЄВРОПЕЙСЬКИМ СОЮЗОМ

Культурна спадщина Львова: знати, щоб планувати

REHERIT

ReHERIT — проект переосмислення, актуалізації та розвитку потенціалу культурної спадщини Умані та Львова разом з іншими містами України.

Мета проекту:

- Робота з культурною спадщиною для економічного, туристичного, культурного та освітнього розвитку Умані, Львова та низки міст України.
- Налагодження комунікації між органами влади, громадськими організаціями та ініціативами, що працюють з культурною спадщиною.

Культурна спадщина Львова: знати, щоб планувати

REHERIT

Центр міської історії
Центрально-Східної Європи

Дослідження проведені «Центром міської історії Центрально-Східної Європи» у співпраці з Українським центром вивчення громадської думки «Соціоінформ» та є частиною проекту ReHERIT.

Алла Марченко

— дослідниця в проекті ReHERIT, докторантка на Ph.D. програмі Інституту філософії та соціології Польської Академії наук (Варшава).

Методологія дослідження

REHERIT

Географія і терміни

Львів, 06 – 21 листопада 2018 року

Метод дослідження

Фокус-групи з експерт(к)ами, які працюють з спільною культурною спадщиною

Вибірка

ФОКУС-ГРУПИ

1

музейники

1

Гіди

1

Вчителі шкіл

2

Влада
Активісти
НДО

ОПИТАНІ ОСОБИ

8

музейники

6

Гіди

6

Вчителі шкіл

13

Влада
Активісти
НДО

Культурна спадщина: предметне поле

REHERIT

Історія міста

Минуле жителів

Сучасність

Знання і система цінностей

- Спадщина – це те, що робить із нас людину, те, ким ми є.
- Щоб бути людиною – треба розуміти на чому ти стоїш.
- Щоб любити країну і себе – треба відчувати зв'язок з минулим.

- Найбільша увага – до місць і сюжетів, пов'язаних із україно-польською спадщиною.
- Сприйняття спадщини до початку ХХ ст. як об'єднавчої та безконфліктної, основні конфлікти – у ХХ ст.

Позитивні кейси

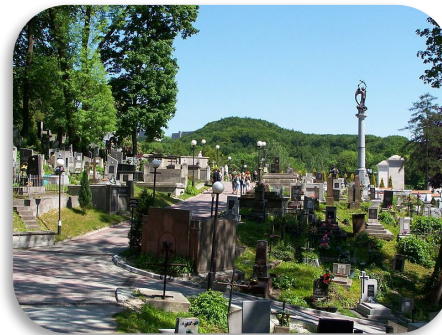
RENERIT

Вірменський собор

Личаківське кладовище

Успенська церква

Каплиця Боїмів

Позитивні кейси

REHERIT

Площа Ринок

Ратуша

Високий замок

Проблемні / Неоднозначні кейси

REHERIT

Пам'ятник Степану Бандері

Пам'ятники ЗУНР

Монумент Слави (демонтований)

- «Люди, які прийшли сюди, і пролили свою кров, також були українцями. І ми можемо розрізняти війська НКВС, які катували українців, але війська Червоної Армії склалися зі звичайних українських жителів, які вигнали звідси нацистів», – гіді.
- «Це водночас пам'ятник, який робили українські шістдесятники», – митці.
- «Це унікальний пам'ятник – єдиний, де солдат складає зброю перед берегинею матір'ю, більше такого пам'ятника в світі немає», – музейники.

Проблемні / Неоднозначні кейси

REHERIT

Меморіал Орлят

Леви з меморіалу Орлят

Кейси під загрозою знищення

REHERIT

Єврейський цвинтар

Янівський концтабір

Цитадель

- Комерціалізація спадщини.
- Використання спадщини у боротьбі політиків.
- Незручність радянської та невидимість єврейської спадщини.
- Залученість лише вузького прошарку інтелектуалів до дискусій.

- Вчителі: інституційна підтримка.
- Музейні працівники: вкладення ресурсу в людський капітал і матеріальну базу музеїв.
- Представники НДО/влади: важливість уникнення загрози правам українців на місто і його культуру.

Принципи об'єднавчого дискурсу для вирішення проблем

REHERIT

- Зміщення акценту з минулого на майбутнє.
- Акцент на тому, що переслідування велись не націями, а індивідами.
- Інформувати про спільну спадщину, творити громадський діалог.
- Фахове модерування суспільної дискусії.
- Спільне відновлення спадщини.
- Міжнаціональне особистісне спілкування.

- Вихід тем спільної культурної спадщини до ширших прошарків населення.
- Нові моделі репрезентації спільної спадщини.
- Цінності взаєморозуміння.

- Заходи, які сприяють «проживанню», емоційному зануренню в історію.
- Дискусійні клуби як частину викладацького процесу.
- Альтернативні меморіальні практики «спільного».
- Популяризація в медіа ідей про спільну спадщину як співпрацю про сьогодення, а не про минуле.

- Тренінги/лекції для журналістів.
- Демонстрація в роботі всіх експертних кіл та ЗМІ успішних кейсів (Західна Європа).
- Заохочення львів'ян до участі. «Спадщина – не тільки для туристів».
- Залучення ігрових методів до складних тем спільної спадщини у школі, музеї, на екскурсії.
- Створення проблемних музейних експозицій різними спільнотами з незалежним кураторством.

«Недавно вийшла дуже хороша стаття про українських орлят. І ті любили своє місто, і ті любили своє місто. ...але просто показується спільність, що в даний момент і один, і другий походив з одної родини, тільки той ішов на українську сторону, а той – на польську», – гіді .

«Для мене є прикладом в житті відвідування Голокост музею у Вашингтоні. Ви собі не уявляєте, наскільки ти потрапляєш у це середовище і виходиш іншою людиною, коли тобі при вході чоловіків і жінок ділять на дві різні черги, так, як це було в концтаборі. І тобі вручають квиток, це є доля людини, яка реально загинула під час Голокосту. І ти цей квиток забираєш із собою і несеш далі через усе життя. І коли ця інформація подається ненав'язливо, але дуже зрозумілим чином. Ідеально, коли в місті ці мультикультурні речі подаються через перенесення в ту епоху», – музейники.

Опитування населення Львова

REHERIT

Аудиторія

- Населення Львова від 18 років і старші.

Метод

- Стандартизоване інтерв'ю “обличчям до обличчя” в оселі респондента.

Обсяг вибіркової сукупності

- 800 респондентів
- Вибірка квотна, репрезентативна за віком та статтю (охоплює пропорційно усі адміністративні райони Львова)

Помилка репрезентативності

- Похибка репрезентативності вибірки з довірчою ймовірністю 0,954 (без врахування дизайн-ефекту) не перевищує :
 - 3,5% для показників близьких до 50%
 - 3% - для показників близьких до 25% або 75%
 - 2,1% - для показників близьких до 10% або 90%
 - 1,5% - для показників близьких до 5% або 95%
 - 0,7% - для показників близьких до 1% або 99%.

Терміни дослідження

- 1-20 листопада 2018 року

54%

Дорослого населення
Львова, є корінними
львів'ян(к)ам

46%

Населення оновилося

62%

Молодь до 29 років
приїхала жити за
останні 5 років

Рівень зацікавлення історією міста

REHERIT

ЦІКАВЛЯТЬСЯ ІСТОРІЄЮ

4.25

Жінки

4.09

Чоловіки

78%

Зацікавлені історією
Львова

ВІК

4.25

Від 40 років

4.07

До 40 років

**оцінка за шкалою від 1 до 5,
де 1-зовсім не цікавить, а 5 –
дуже цікавить.*

Рівень зацікавлення історією міста

REHERIT

3.86

Проживають
менше 5 років

4.03

Проживають
5-10 років

4.23

Більше
10 років

4.18

Корінний
мешканець(ка)

**оцінка за шкалою від 1 до 5,
де 1-зовсім не цікавить, а 5 –
дуже цікавить.*

Топ 5 джерел про Львів

REHERIT

** Тут і далі по кожній альтернативі наведено % стосовно загальної кількості респондентів.*

Топ 5 бажаних джерел про Львів

REHERIT

42%

ТБ програми

35%

Інтернет

20%

Соціальні мережі

20%

Науково-популярна
література

19%

Інформаційні стенди

ЛЬВІВ – ЦЕ МІСТО...

72%

Місто багатьох
культур

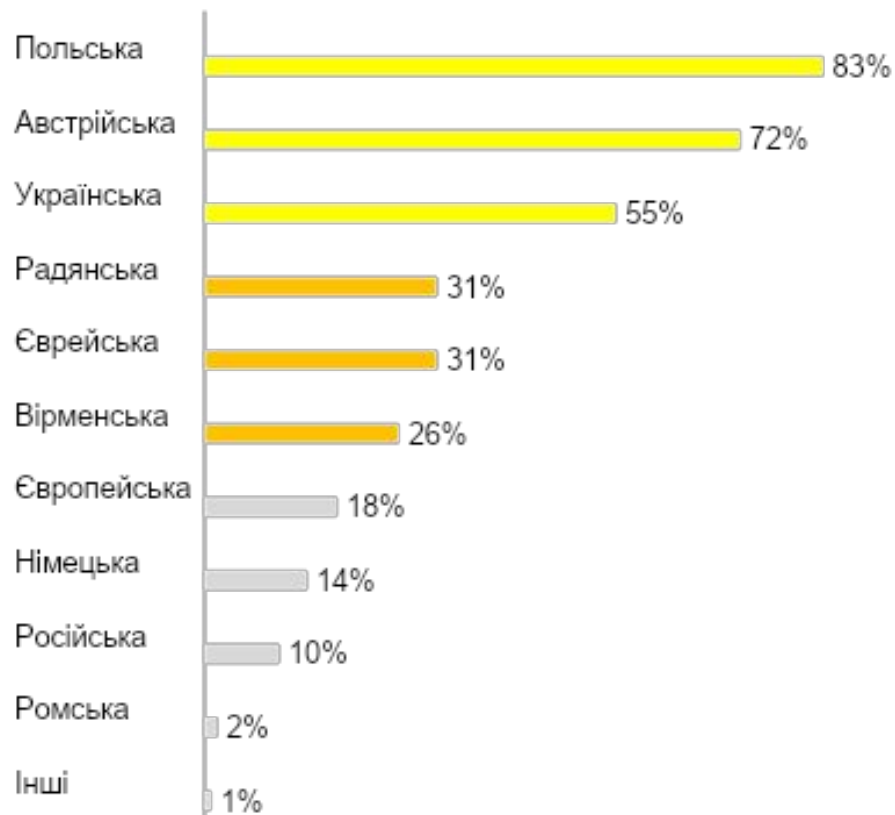
28%

Місто української
культури

Культури, які вплинули на місто

REHERIT

** Тут і далі по кожній альтернативі наведено % стосовно загальної кількості респондентів.*

Події, які позитивно вплинули

REHERIT

920

Згадок про позитивні
події у житті Львова

** Тут і далі по кожній
альтернативі наведено %
стосовно загальної кількості
респондентів.*

Події, які негативно вплинули

REHERIT

720

Згадок про негативні
події у житті Львова

** Тут і далі по кожній
альтернативі наведено %
стосовно загальної кількості
респондентів.*

Видатні особи пов'язані з містом

REHERIT

1630

Видатних імен пов'язаних зі Львовом

* Тут і далі по кожній альтернативі наведено % стосовно загальної кількості респондентів.

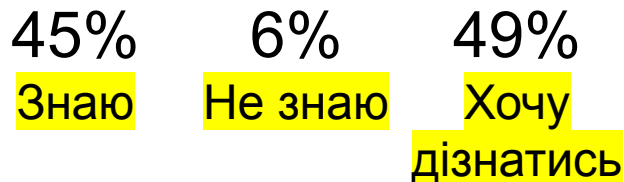
Пам'ятки спільної спадщини

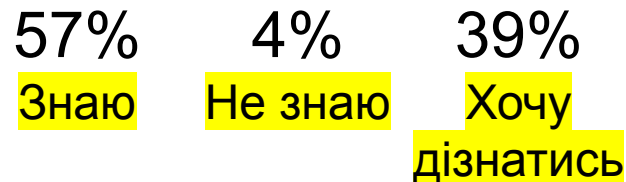
REHERIT

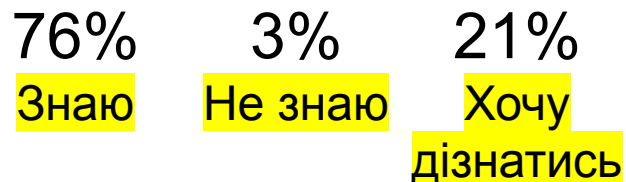
ПАМ'ЯТНИК ЛЬВІВСЬКОМУ ГЕТТО

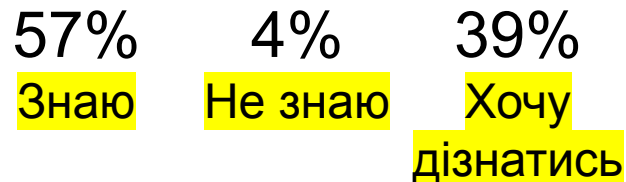
ВІРМЕНСЬКИЙ ДВОРИК

МЕМОРІАЛ ОРЛЯТ

ПАМ'ЯТНИК ЖЕРТВАМ ЯНІВСЬКОГО КОНЦТАБОРУ

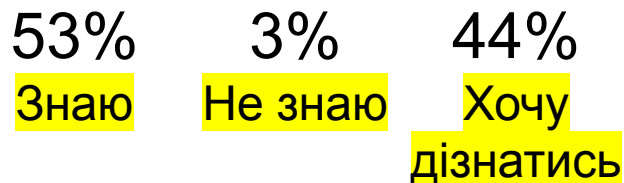
Пам'ятки спільної спадщини

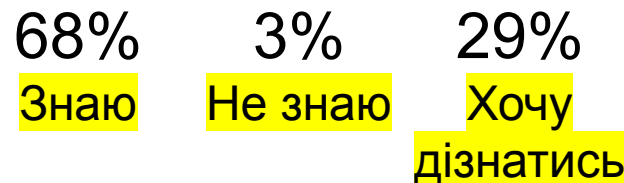
REHERIT

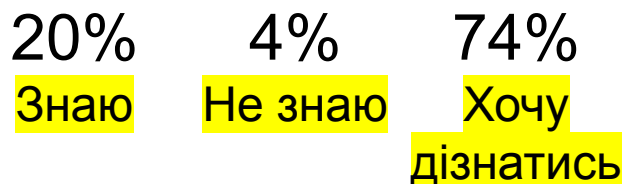
ШПИТАЛЬ НА РАПОПОРТА

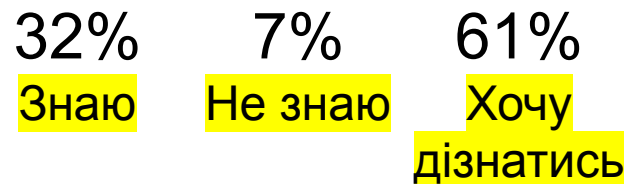
КОСТЕЛ СВ.АНТОНІЯ

ПРОСТІР СИНАГОГ

ПАМ'ЯТНИК ЖЕРТВАМ КОМУНІСТИЧНИХ РЕПРЕСІЙ

ТОП-5

Улюблених місць
львів'ян(ок)

33%

Парки

19%

Площа Ринок

16%

Старе місто

11%

Високий замок

6%

Культурно-
мистецькі
заклади

Готовність допустити представників різних груп

REHERIT

ЧЛЕНИ В СІМ'Ї

0.1 Українськомовних
українців

КОЛЕГ ПО РОБОТІ

2.6 Вірменів

3.0 Росіян

СУСІДІВ

2.0 ВПО з Криму

2.1 Німців

2.2 Австрійців

2.3 Євреїв

2.3 ВПО з Донбасу

2.6 ВПО з Донбасу

БЛИЗЬКІ ДРУЗІ

1.1 Ветеранів АТО

1.6 Поляків

1.6 Російськомовних
українців

Відвідувачі України

4.4 ЛГБТ спільноти

4.6 Ромів

**оцінка за шкалою від 1 до 5,
де 1-зовсім не готовий, а 5 –
готовий.*

- Робота з негативними стереотипами та упередженнями – просвітництво.
- Розробка нових екскурсійних та дискусійних програм з включенням маловідомих і проблемних об'єктів спільної спадщини.
- Залучення населення у збереження та творення спільної спадщини.

Дякуємо за увагу

REHERIT

www.reherit.org.ua – портал культурної спадщини

Facebook – [ReHERIT](#)

reherit@gmail.com

Тел: 067-650-20-63

Алла Марченко

alla.marchenko82@gmail.com

«Соціоінформ»

socioinform@gmail.com